

BÁCSMEGYEIEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEIEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Keziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Magyarország és a Balkán.

Zombor, augusztus 25.

Magyarország gazdaságilag, kereskedelmileg és iparilag fejlettebb állam, mint a Balkán államok bármelyike. A térbeli elhelyezkedés, a szomszédság ráutalja hazánkat, hogy a Balkán államok kínálatra szoruló piacát a maga részére biztosítsa. E célnak elérése, maga a kivétel azonban a nehezebb feladatok közé tartozik.

Amikor az elvileg helyes gazdasági probléma gyakorlati megoldásáról van szó, előtérbe lépnek a gazdasági egyedek; azok üzleti, szakbeli tudása, vagyoni ereje, vállalkozási kedve, általános képzettsége, a kielégíteni kívánt szükséglet ismerete válnak a siker döntő tényezőivé. Az állam a maga hatalmas erejével kitűnő szolgáltatásokat tehet, de a gazdasági harcot a gyárosoknak, kereskedőknek, iparosoknak és vállalkozóknak kell megvívniuk.

Kétségtelen, hogy a napról-napra jobban fejlődő gyárparunk, intelligens kereskedő osztályunk s az állami szakiskolákból mind nagyobb számmal kikerülő képzettebb iparos osztályunk elegendő értelmi és gazdasági erővel

bir e nagy feladat megoldására, egyedül a vállalkozási kedv élénkségén, a kezdeményezés merészségén mulik, hogy sikerül-e a Balkán államok piacán bennünket megillető helyet elfoglalnunk.

A különféle kereskedelmi és ipari testületeknek mennél sürűbben kellene jól szervezett, kevésbé kerülő tanulmányi kirándulásokat rendezni a Balkán államok területére, hogy a kereskedők, iparosok és vállalkozók a helyszínen szerezhessenek tapasztalatokat az ottani szükségletek minéműségéről és mérvéről.

E tanulmányi kirándulásokat az állam a maga részéről bizonyára a legmesszebbmenő anyagi és erkölcsi támogatásban részesítené.

A kereskedelmi miniszterium tudatában van Magyarország gazdasági hivatásának; erről fényes bizonyítást tesz az a törvényjavaslata, melyet az ősszel megnyíló országgyűlés elé fog terjeszteni.

A budapest—zimonyi vasut átépítéséről, a párhuzamos vágányok lerakásáról van szó.

Az országgyűlés bizonyára minden nehézség nélkül meg fogja sza-

vazni úgy a párhuzamos vágányok, mint az állomások bővítésének tetemes költségeit. Ez a beruházás lesz az állam leghasznosabb beruházásainak egyike, melynek gyümölcseit nemcsak közvetlenül maga az állam fogja élvezni, hanem élvezni fogják mindazok, akiknek a gyors és olesó közlekedés elsőrendű érdekük, első sorban tehát a kereskedők és iparosok.

Amikor a kereskedelmi miniszterium ezzel a hatalmas, következményeiben messze kiható tervvel a törvényhozás elé lép, egyrészt kétségtelenül a már meglevő forgalmi nehézségeken akar segíteni, másrészt a magyar ipar és kereskedelem Balkánra irányuló jövőjének hivatásának útját egyengeti.

Amikor erről a nagyszabású gazdasági eseményről megemlékezünk, csak az a kívánságunk, hogy az érdekelt körök álljanak ugyancsak hivatásuk magaslatán, nehogy idegenek sajátítsák ki a maguk számára az olesó és gyors közlekedés nyújtotta előnyöket.

Szemenovits István.

Mozaikok az utolsó városi közgyűlésből.

Zombor, augusztus 25.

A hírterjesztő Czeizel.

Czeizel Lajos, aki nem Kristóf, hanem József névre hallgat, aki, mivel autentikusan van mindig informálva, a főispáni beszélgetés nagy híresséte, a bíró által megbámolt nagy közigazgatási kapacitás, a Csitaonica párt jogtudósa, a kis emberke, minden áron észrevétni akarta magát a közgyűlésen. Próbálkozott handabandázni, közbekiáltani, de csak az ördög se vette észre. Végre kebelbarátja — az ünnepi diszszónok — a vergonias Lala rákiált, mint Kohn a kis fiára: „Schmüle állj föl az asztalra hadd lássák, hogy te milyen nagy vagy!”

A politikai erkölcs-csösz.

Nikolits Gyuró, a nagy politikai Fraegoli, a radikálisok bálványja, a liberálisok imádoztja

(egyik sem állhatja ki!) az elvűség mintaképe, Tomics Jása főkortese, Drakulics megmentője, Péter képviselő escomptörje, a 98 kilóra lesoványodott nagy beteg, aki 16 év óta huzza a nyugdíjat, szemforgatva fejtegeti, hogy a városnak nincs pénze, egészséges embereket nyugdíjazni. De még tovább merészkedik. Prelekiót akart tartani dr. Balogh Ernőnek a politikai erkölcsről. A nagy moralista, de már jól ismert merkantilista, a csacsi szerepére vállalkozott, midőn a Purgó védelmére kelt, hogy ő dönti, hogy ő lerántja a 9-es bizottság jegyzőkönyvét. Akár a kanári madár meg a kecske, kik arról vitalkoztak, hogy kettőjük közül ki tud szebben énekelni.

Végre megegyeztek abban, hogy bíról azt kéri fel, akivel utközben legelőször találkoznak. A csacsi jött szembe, örömmel felkínálkozott a bírói tisztre. A kanári madár gyönyörűen énekel, egy hamis hangot sem adott, a kecske is mekegett ahogy tudott. Kíváncsian várták a bírálatot. Végre meg-

szólat a füles csacsi és a kecskét mondja ki győztesnek. Kérdi a kanári, hogy tetszett neki az ilyen nyögés, mekegés? — A csacsi azt feleli: azért tetszik nekem a kecske mekegése és hamis hangja, mert az ő hangja legjobban hasonlít az én hangomhoz. Hiába! a Gyuró mindig megtalálja a maga társát! Similis simile Gaudet.

A nagy közbeszóló.

Vannak emberek, kiket rémokosnak tartanak, de csak addig, míg szájukat ki nem nyitják. Lehet valaki kiváló zseni a pénzkidás terén, busás percentre, lehet valaki kiváló licitáns és potyavevő, haszonélvezeti joggal megterhelt birtokok eladásánál és így gyorsan és könnyen meg is gazdagodhat, adhatja valaki suba alatt a kuruci negyvennyolcást s aközben a hatvanhetesek szekerét is tolhatja egy ideig. Addig, ameddig a száját ki nem nyitja, mert ha ezt megeselekszi,

Röntgen Laboratorium

ZOMBORBAN, Csihás Benő utca 12. szám.

Rendelés egész napon át. — Mérsékelt árak.

Használtatik idegen testek feltalálására, törések és ficamok megállapítására, szív- és tüdőbajok, daganatok, csontbajok, kölerakodások, epekövek, kórismézésére. — **Gyógycélul:** fehérvérűség, mirigydaganatok, Basedov-kór, bőrfarkas, bőrizzag, csontszu, izületi gennyedés, hörghurut, asthma, tüdőbeszüremkedés, kéz- és lábizzadás, rákos betegség, husdaganatok stb. fájdalom nélküli gyógyítására.

Az önálló bankért.

Zombor, augusztus 25.

Szegeden tegnapelőtt megtartott országos függetlenségi nagygyűlésen dacára a rekkenő nagy hőségnek, körülbelül 4—5000 ember vett részt. Különösen sokan voltak ott a közeli vidékről. Szabadkáról 40, Zomborból 15 tagu küldöttség volt jelen. Holló Lajos vezetésével 30 országgyűlési képviselő ment el Szegedre, hogy hangos szóval követeljék az önálló banknak 1911-ben való felállítását s hogy tanubizonyosságot tegyenek arról, hogy a függetlenségi és 48-as párt egy lépésnyire sem tért le elveitől, hanem éppen olyan rendületlenül követeli programjának megvalósítását, mint annakelőtte. A nagygyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el egyhangú lelkesedéssel:

Az önálló nemzeti bank ügyében Szegeden augusztus 22-én tartott népgyűlés kimondja, hogy az önálló banknak 1911-re, az önálló vámtérletnek pedig 1917-re leendő felállítását feltétlenül követeli. Üdvözlö a függetlenségi és negyvennyolcas pártot és annak nagynevű vezérét, Kossuth Ferencet, aki az ország gazdasági függetlenségéért most folyó harcot oly erélyes kézzel vezeti és bizik abban, hogy a párt el nem csüggedve és meg nem hátrálva az országnak ezt a két nagy jogát a kitűzött időben meg fogja valósítani.

Holló Lajos, akit viharos lelkesedéssel üdvözöltek, szólott elsőnek a javaslatához. „A döntő ütközet — ugymond — nemsokára be fog következni s hiszi, hogy nagy esalódást hoz azok részére, akik a 67-es irányzatot akarják ebben az országban visszaállítani. A függetlenségi párt — senki sem kételkedhetik már benne — győzedelmesen kerül ki a nehéz küzdelemből.” Dr. Balogh Ernő, az ujverbászi kerület kedvelt és népszerű képviselője az éljenzésektől többször megszakított beszédé-

ben Szerényi államtitkárnak brassói beszámolójával polemizált hosszasan. A banketten többen mondtak felkőszöntőket, közöttük Mukits Simon és Lányi Mór, valamint dr. Lovász Andor is. Kossuthot a bankettől táviratilag üdvözölték.

Női ipariskola tanfolyamának tájékoztatója.

A háziipar egyesület által fentartott női ipariskola 1909—1910. évi tanfolyama szeptember 9-én kezdődik.

A Bácsmezei Nőiipariskolának három szakosztálya van: a *fehértarró*, a *felsőruhavarró*, végül a *fehért, színes- és műhímző osztály*.

A tanítás a fehérművarró szakosztályban egy, a hímző és ruhavarró osztályban két évig tart.

Bármely szaktanfolyamot végző növendék heti egy, a tanítónő által meghatározott napon, *tetszése szerint díszmunkát tanulhat*.

A tanév szeptember hó 9-én kezdődik s a következő év június utoljában végződik.

A felvételre először jelentkező tanulók tartoznak keresztlevelüket bemutatni, mert az intézet tanfolyamaira csak oly leányok vétetnek fel, kik 12. életévüket betöltötték s legalább az elemi népiskola hat osztályát vagy a polgári iskola második osztályát sikerrel elvégezték.

A beiratás díja évenként 4 korona, a tanításért a tanulók fél évenként 25 korona tandíjat fizetnek, amely havi 5 koronás részletekben is fizethető.

Beiratkozni szeptember hó 1—4. napjain lehet, délelőtt 8—12 óráig az intézet helyiségében (Zrinyi-utca, Koczik-féle ház.)

A női ipariskola részletes tájékoztatóját levelbeli megkeresésre, bárkinek szívesen megküldi Zomborból Lackner Emília a női ipariskola tanítónője.

H I R E K.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Harkay István zombori pénzügyi számtisztet a zilahi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez végleges minőségű pü. számellenőrré nevezte ki.

Hivatalvizsgálat. Mihálylovics Arzén pénzügyi főtanácsos, a pénzügyminiszteri számvevőség illetékügyi csoportjának főnöke megérkezett Zomborba és felülvizsgálatot tart a pénzügyigazgatóság illetékügyi osztályánál.

Áthelyezés. Beretits Marian bácsalmási és Csányi István katymári káplánok kölesnősen áthelyeztettek.

Iskolai értesítés. Mivel a zombori ág. hitv. evang. elemi iskola államosítása iránt a vallás- és közoktatásügyi miniszterium megkeresett s az ennek hírére a t. szülők között felkeltett érdeklődés következtében hihetőleg túlszűfoltással is kell számolnunk, értesitem a tisztelt szülőket és pedig vallás-különbség nélkül, hogy beiratkozás előjegyzések már most naponként délelőtt 11 órától 12-ig az evangélikus paplakon elfogadtatnak. A tanulók, legyenek bár más vallásúak is, tandíjat nem fizetnek. A beiratási díj 1 korona. Tudomására adom továbbá az igen tisztelt szülőknél, hogy az ág. h. evangélikus elemi iskolába beírt tankötelesek az iskola államosítása esetén állami elemi iskolai tanulókká lesznek. Zombor, 1909. augusztus hó 18-án. Lombos Alfréd, iskolaszéki elnök.

Kinevezés. A közoktatásügyi m. kir. miniszter Trischler He min magyarkanizsai áll. elemi iskolai tanítónőt a sajkásszentiváni áll. elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

A kassai dalkör — Lányi Ernőnek. A kassai zenekedvelők dalegyesülete, amely a kecskeméti dalünnepélyen az első aranyérmert nyerte, szép ünneplésben részesítette Lányi Ernőt. Abból az alkalomból, hogy először mutatták be a jeligét, melyet az illusztris zeneszerző a dalegyesület részére komponált, a kassai dalkör még a muli télen díszkarnagyává választotta Lányit. A választásról szóló díszes oklevelet az ünnep második napján, a tiszteletére rendezett vacsorán lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át Lányi Ernőnek a dalegyesület elnöke, dr. gróf Csáky Adorján szentszéki ülnök. Az ünnepeket nagy megatottan köszönte meg a legújabb aranyérmes dalkör kitüntetését.

Közig. tanfolyam. A pécsi közigazgatási tanfolyam igazgatójává a belügyminiszter dr. Koszits Akos Baranya vármegye főügyészét nevezte ki, kinek címére a felvétel iránti kérvények augusztus 26—31. között intézendők.

Gyufagyár Ujverbáson. Dr. Deák Béla ügyvéd, Kanyó József kulai lakosok Bróder Jakab ujverbászi lakosokkal szövetezve, nemrég gyufagyár részvénytársaságot alapítottak és rövid időre a gyárat Ujverbáson fel is építették. Folyó hó 18-ára

egy pere alatt halomra dönti mindazokat a jó feltevéseket, melyeket éveken át róla tápláltak. Leleplezi magát. Dr. Balogh beszéde közben elszóltta magát valaki, hangosan gondolkozott, akaratlanul jelentkezett a negyvennyolcas magyar mint a szerbek támogatója, igazolta a volt eszterváci választási elnök akkori magaviseletét. De rögtön megkapta a feleletet; talán még most is tátva van a szája ámulatában. Embert még úgy le nem dorongoltak, mint a milyenben a nagy közbeszóló részesült.

Jóska! most ismét becsukhatod a szádát tiz esztendőre, de az ámitásnak vége. Széna, szalma, zabasztag, no neked ugyan be — adtak!

Wo ist die Katze?

Fene gyerek a doktor, mindent akar tudni, meglátni. Nem elég a Röntgen masinája, melylyel belenézi a Purgó veséjébe, de még olyant is akar látni, ami nincs. Egyre az orvosi bizonyítványt hajszolta, kereste, követelte. Pedig hát tudhatná, ha egyszer egy akta a városházán elveszett, azt emberi hatalom elő nem keríti. Megpróbálta azt előkeresni Buday páter is, de még Szt. Antal segítségével sem tudta megtalálni. A közgyűlést Lala mucsai kaszinónak nézte, pedig több volt: társasjáték. Bizonyítvány itt, bizonyítvány ott, bizonyítvány mindenütt és mégis bizonyítvány sehol! Purgó azt mondja, az

orvosi bizonyítvány esatolva van, tessék megkeresni, Wo ist die Katze? Végre a doktor kisüti: ott van a purgó fejében, de motoszkál!

Hogy korteskedett a Purgó.

Mikor látta a Purgó, hogy baj van Köpecen, nyakába vette a várost és végig kilineselte a szerb, zsidó, no meg az „önzetlen” magyarokat két tucat zsebkendővel. Voltak bácsik, kiket a pityergés meghatott. Akinél ez nem használt, ott eget, földet ígért. A szerbeknek zsiros jó állásokat a restaurációnál, zsidóknak főorvosi állást, hivatalnokoknak fizetésemelést és lakbéremelést, előleget, jutalmat, kegydíjat. A szerbek egy szálíg, a zsidók kivétel nélkül rászavaztak; a tisztikar tartózkodott a szavazástól, kivéve Huber Jóska. Azzal védekeztek, hogy neki állásánál fogva a kimultak eltakarítása előtt véleményt kellett mondania. De hogy milyen volt az, el nem árulja, bár nyílt titok, hogy mint orvos, az élesztési kísérletet meg kellett neki tennie! Erre a zsidók korusba kezdtek: be vagyunk csapva, vigyázz Jóska, téged is becsapnak, nem leszel főorvos, mert az nekünk van odaigérve! Mindenki bízott a Purgó, csak a Plébóban nem, neki már markába nyomta a szavazó cédulát — de körszót is tett reá!

Mikor a Náci nevet.

Matyi bátyánk, a nagy békéltető, a rideg birói paragrafusok embere a meleg érzelmekre appellált. Mikor a város szíveirenek elveszéséről esik a szó, akkor a zombori csokonai Vitéz Mihály, áldás, békesség és jó barátságról kezd könyfacsaróan ömlengeni és rigmusokban tósztozni. A Drakulics és Tómiás párt már a zsebkendőjüket facsarták, siratván Purgó kinszenvedését. Matyi bátyánk tovább ömleng, a szív hurjaiba markol, most vagyunk az eljegyzésnél; élénk színekkel ecseteli a boldogságot, most vagyunk a lakodalmon; a béke és összetartás eredményét és gyümölesét színezi már, a keresztelő ünnepélyhez jutott. Erre már a Náci is elneveti magát. Matyi bátyánk zavarba jön a komai szereplésében — oda szól Nácinak: Ne tessék ezen nevetni! Mire Náci ijedve mentegetődzik, hogy ő nem ezen, hanem azon mosolyog, hogy ebben a kutya melegben a főispán miképen legyezgeti a Purgót, sokszor elhibázza és fejbe koppintja a legyező durongós felével. Pardon, szól Matyi bátyónak, ez már más. De ő folytatja. Felhívja a Purgót és a helyettesét, omoljanak egymás keblére: áldás, békesség, jó barátság, puszt egymásnak! Erre Imre kezét nyújt Árpádnak — ez azonban azt mondja: most nem lehet, otthon felejtettem a szemüvegemet!

Gyorsiró.

tűzték ki a gyár üzembe vételét és ez alkalommal meghívott vendégek jelenlétében dr. Buday Pál járási főszolgabíró, dr. Ormay Kálmán tb. megyei főorvos és a közegészségi bizottság élén a gyári helyiségeket tüzetes szemle alá vette és minthogy meggyőződött arról, hogy az építkezés az előírt szabályoknak teljesen megfelel és közegészségi szempontból is minden tekintetben megfelelő óvintézkedésekről gondoskodva van, mindjárt a helyszínen megadta az engedélyt az üzembe való helyezésre. Ennek utána az egész gyár működésbe jött és a munkavezető a faaprítástól kezdve a gyufagyártás minden műveletét mutatta be.

A t. szülők figyelmébe. Közeledvén az iskolai év kezdete, tisztelettel figyelmeztetem azon szülőket, kiknek a népiskola I. osztályába beírandó gyermekeik vannak, hogy ezek a fennálló rendeletek értelmében csak azon esetben vétetnek fel, ha 6-ik életévüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt a plébános-igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. — Emez igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már holnaptól kezdve naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanúsítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogatják, csak maguknak okoznak kínos kellemetlenséget, ha egyszerre tulságos számban jelenvén meg, nagy tolongás közt és hosszas várakozás után juthatnának csak céduláikhoz. — Ismételtén hangsúlyozom azért, hogy a születési tanúsítványokat az állami anyakönyvi hivataltól mielőbb vegyék ki és láttamozás végett nálam mutassák be. — Zombor, 1909. évi augusztus 20. Fejér Gyula apátplébános, igazgató.

Erzsébetligeti térszene. Legutóbbi kimutatásunk óta befolyt: Pénzmaradvány 47 kor. 82 fil. Az augusztus 14. és 18-iki térszene alkalmával ülőhelyek után 26 kor. 56 fil. Az augusztus 21-iki térszene alkalmával ülőhelyek után 12 kor. 44 fil. Összesen 86 kor. 82 fil. Kiadások: Padok szállítása és elhelyezése 12 kor. Plakát széthordás és kiragasztás 2 kor. Az augusztus 18-iki térszene 26 kor. Az augusztus 21-iki térszene 24 kor. Összes kiadás 64 kor. Levonva a kiadást a bevételből marad készpénz 22 kor. 82 fil.

Szabadka legöregebb polgára. Róth Salamon, a szabadkai kereskedők nesztorja és a város legöregebb polgára, pénteken ünnepelte századik születésnapját, friss egészségben, vidám jókedvben. Ő volt Szabadkán az első zsidó kereskedő, akinek rendes, nyílt üzlete volt, míg a többiek csak vásárokon és piacokon árulgattak. Hetven esztendő óta lakik ugyanazon házban és 32 év óta rendszeresen eljár Karlsbadba. Nyolc élő gyermeke van, 26 unokája, 14 dédunokája és 1 ükunokája. Századik születésnapja alkalmából nemcsak a családja, de nagyszámu tisztelői is üdvözölték a derék öreg urat, akit a városban általában csak „Róth bácsi“-nak neveznek.

A csendőrség köréből. A m. kir. honvédelemügyi miniszter Sztatky Pál szabadkai csendőr-járásörmestert Budapestre helyezte át. Utódja Tóth József járásörmester lesz.

A zombori magán polgári leányiskola (Flórián-utca 14. sz.) I., II. és III. osztályába a beírások szeptember hó 1—4-ig lesznek naponként d. e. 9—12 óráig. Az intézet volt növendékei mult évi bizonyítványokkal, az újonnan beiratkozók pedig születési és újraoltási bizonyítvánnyal és azon intézet bizonyítványával jelenjenek meg, ahol az előbbi osztályt végezték. A beiratási díj 5 kor., az ifjusági könyvtárra és az évvégi értesítőre 2 kor. fizetendő; az évi tandíj 60 korona, amely felévi részletekben előre fizetendő.

Véresre vert fiu. Fodor Ferenc kishegyési lakos véresre verte György Lajos kis fiut, mert kertjében barackot szedett. A brutális ember ellen megtették a feljelentést.

Tűz. Mihály Mátyás csantavéri lakos szállásán a napokban leégett 305 kereszt buzája. Több gazdasági eszköz is martaléka lett a lángoknak. A kár 4300 korona.

Népünnepély. A szeptember 5-én megtartandó népünnepély pazar szórakozást fog nyújtani és mindenkit ki fog elégiteni. Mert lesznek komoly és kacagtató jelenetek, sőt talán itt-ott valamelyik magán viseli majd a jól megérdemelt kritikát is. A rendező bizottság mindent megtesz, csak hogy jól sikerüljön. A rendező bizottság felkéri Zombor város közönségét, hogy az ajándékba szánt tombola nyereménytárgyakat a tűzörséghez szíveskedjenek elküldeni. A jószívű adományok hirlapilag nyugtázva lesznek.

Értesítés. A zombori református egyház elemi iskoláját f. évi szeptember hó elején a Deák Ferenc-körút 4. sz. a. házban bérelt ideiglenes, de modern felszerelésű iskola-teremben megnyitja. A beiratkozás szeptember hó 1-től 4-ig, mindenkor délelőtt 9 órától 12 óráig történik az iskolateremben Mohácsy Béla tanítónál. Református gyermekek I. kor. beiratási díjat fizetnek csupán, míg más vallásúak ezenkívül évi 10 kor. tandíjat is.

Iskolák államosítása. Ada község képviselőtestülete szótöbbséggel elhatározta az iskolák és óvodák államosítását.

Tűzoltóbál. Csantavéren az önkéntes tűzoltóegyesület sorsjátékkal egybekötött tánevigalmat rendezett. Ezen bál alkalmával Szokola Gyula községi jegyző igen szép beszéd kíséretében avatta fel azt az ezüst serleget, melyet az egyesület az apatini verseny alkalmával nyert. A mulatság reggelig tartott.

A zombori női kereskedelmi tanfolyamra a. beírások szeptember 1-én d. e. 9—11 óráig lesznek a felső kereskedelmi iskola tanácstermébe. A beiratási díj 10 kor., az évi tandíj 120 korona. Felvétetnek azon leányövendékek, akik a polgári leányiskola IV. osztályát sikerrel elvégezték, vagy akik megfelelő felvételi vizsgát tesznek.

A városok hitele. Szeptember hó 9-én megtartják Kassán a magyar törvényhatósági városok polgármestereinek kongresszusát. A kongresszus a városok egyik legégetőbb kérdésével, a városok hitelügyével foglalkozik majd. Ebbe a kérdésbe sarkal a magyar városok minden más gazdasági, társadalmi és kulturális kérdése, mert nem a haladás vágya és képessége kiányzik a magyar városokból, hanem a pénz. Nincs kizárva, hogy a városok hitelügyén kívül más tárgy is napirendre kerül. A kongresszus tagjait ebből az alkalomból Kassa városa fogja vendégül látni.

A József kir. herceg Szanatórium Egyesület szíves tudomására hozza igen tisztelt bizottságainak és tagjainak, hogy központi irodáját régi helyiségeiből (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. szám) folyó évi szeptember hó 1-én Budapest, VII., Akáfa-utca 30. szám alá helyezi át.

Találattott: 1. Julius hó 28-án egy kis szuka foxterier kutya, 2. f. hó 2-án 1 drb csalánszák, 3. f. hó 1-én 1 drb festett vászonkötény. A jogos tulajdonosok jelentkezzenek a rendőrkapitányságnál.

Gyujtogatás boszúból. Bilinovic Jakab bácsalmási lakos gabonáját boszúból felgyujtotta Kolompár Szevő 36 éves napszamos. A csendőrség Kolompárt elfogta.

Letartóztatott cigányok. A mélykúti csendőrség letartóztatta Kolompár Mihály, Sárközi János, Jovanovits József, Sárközi Miklós, Korpács Teréz, Jaranovits Dóka vas-kúti születésű kóbor cigányokat, akik Váci István jánosalmi határban lakostól 40 korona értékű ruhaneműt és pénzt vittek el. Azonkívül még számos lopás is kiderült rájuk.

SPORT.

Uszó- és atlétikai verseny. A zombori sportegylet folyó hó 29-én nagyszabásu megyei uszó- és atlétikai versenyt rendez. Az uszóverseny a Ferencz-esatornán, míg az atlétikai verseny a löverseny-téren fog megtartatni.

Ezen verseny keretében kerül eldöntésre a „Ferencz esatorna 50 yardos uszó“ és a

„Bács-Bodrog vármegye 100 yardos síkfutó bajnoksága“ is.

A verseny sorrendje a következő:

I. Uszóverseny. 1. 50 yardos gyorsuszás. 2. 35 m. ifjusági gyorsuszás. 3. 50 yardos gyorsuszás Ferencz-esatorna bajnokságaért. 4. Staféta uszás (4×35 m.) 5. 1000 méteres uszás.

II. Atlétikai verseny. 1. Súlydobó csapatverseny. 2. 60 m. junior síkfutás. 3. Távolugrás. 4. Gerelyvetés. 5. 100 yardos síkfutás Bács-Bodrog vármegye bajnokságaért. 6. Diszkoszvetés. 7. Staféta futás.

A nevezések folyó hó 26-ig dr. Szondy István egyesületi titkárhoz küldendők be.

Este a vidéki vendégek részére kabaret előadás és tánebulás lesz.

Helyreigazítás. A Bácsmezei Függetlenség folyó hó 22-én megjelent 65. számában a „Sport“ cím alatt közölt bajmoki football mérkőzésre az az észrevételünk van, hogy a „Bajmoki Sport-Egylet“ football csapatában bajmoki csapatbeli emberek, akik budapesti mérkőzéseken is játszottak volna, nem voltak.

Tény az, hogy e verseny alkalmával két = szabadkai rendes tagunk játszott, akik bajmoki mérkőzéseken nem vettek részt és nem is kiegészítésül léptek a csapatba, mert több alkalommal, de minden héten is traeninként játszanak a bajmokiakkal. Így az a vádszerű közlemény, mintha mi idegen erővel játszottunk volna a zomboriakkal szemben, fenn nem állhat.

Igen kérem a tek. Szerkesztő urat, hogy az igazság kedvéért becses lapjában ezen megkeresésemnek „Helyreigazítás“ cím alatt röviden helyt adni szíveskedjék.

Bajmok, 1909. augusztus 23-án.

Tisztelettel

Kiss János,
titkár h.

Lóverseny.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a Lovaregylet rendelkezése folytán folyó hó 22-én és 23-án rendezte ez idei két napos meetingjét.

A közönség esekély érdeklődését nagyban pótolta a versenystálló tulajdonosok nagyszámu bejelentése. A népes mezőnyökben igen szép és érdekesítő bravuros finiszekben gyönyörködhettünk.

Az első napon tartott verseny részletes eredménye a következő:

1. **Mezőgazdák versenye.** Díj 250 kor. I. 50 kor. II. 30 kor. III. 1. Czrnkovic Márk szabadkai gazda lova. 2. Nátka József morovici gazda lova. 3. Ispánovits István zombori gazda lova.

Bácskai síkverseny. Díj 700 kor. Táv. 1200 m. 1. Gr. Forgách István Gyöngyvér-je, lov. Czárán Z. 2. Rohoney Lőrinc Gítár-ja, lov. br. Bánffy. 3. Br. Neimans R. **Landes-kind**-je, lov. tulajdonos. Igen könnyen 1½ hosszal első; nyakhosszal harmadik. Indult még: Horthy István őrnagy Alvajáró-ja és gr. Vay Arthur főhadn. Grand Seigneur-ja.

3. **Urlovasok díja.** (Gátverseny.) Díj 1000 kor. Táv. 2400 m. 1. Br. Neimans R. **Blanche**-ja, lov. tulajdonos. 2. Gr. Merweldt Miksa őrnagy **Didon**-ja. Igen könnyen három hosszal első.

4. **Handicap.** Díj 1500 kor. Táv. 1400 m. 1. Br. Neimans R. **Igaz legyen**-je, lov. tulajdonos. 2. Fejér J. **Igazság**-ja, lov. gr. Vay. 3. Kessler Raimund **Nadziejá**-ja, lov. Krause. Erős küzdelem; rövid nyakhosszal első; egy hosszal második. Indult még: gr. Orssich Pál százados Dunois-sa.

5. **Államdíj.** Díj 1200 kor. Táv. 1800 m. 1. Bartos Elémér **Orgazdá**-ja, lov. Czárán Z. 2. Rohoney Lőrinc **Nimbá**-ja, lov. br. Bánffy. 3. Gr. Merweldt Miksa őrnagy **Dalilá**-ja, lov. gr. Vay. Biztosan nyakhosszal nyerve; 1½ hosszal harmadik. Indult még: Knapp R. hadn. Darwin-ja

A 2-ik napi verseny eredménye a következő:

1. **Zombori díj.** Díj 900 kor. Táv. 1600 m. 1. Gróf Forgách István Gyöngyvér-je, lov.

Czárán Z. 2. Gróf Vay Artur **Grand Seigneur**-je, lov. tulajdonos. 3. Rohonczy Lőrinc **Nimbá**-ja, lov. báró Bánffy. Küzdelem után rövid fejjel 1-ső, rossz 3-ik.

2. **Bácsmezei díj**. Díj 2000 kor. Táv. 2000 m. 1. Gróf Orsich Pál **Oliveto**-ja, lov. báró Neimans. 2. Bartos Elemér **Orgazdá**-ja, lov. Czárán Z. 3. Gróf Merveldt Miksa **Tancred**-je, lov. gróf Vay. Biztosan $\frac{3}{4}$ hosszal első, rossz 3-ik. Czárán Z. Oliveto lovása, báró Neimans ellen óvást jelentett be, mivel az járszalag nélkül lovagolt, holott bejelentette. Az összeült jury Oliveto javára döntött, Czárán Z. a lovaregyletnek jelenti be felfolyamodását. Indult még Fejér J. Páfrányja, lov. Krause.

3. **Gátverseny-handicap**. Díj 1400 kor. Táv. 2400 m. 1. Gróf Forgách István **Palotás II.**, lov. Czárán Z. 2. Gróf Orsich Pál **Dunois**-ja, lov. báró Bánffy. 3. Báró Neimans R. **Landeskind**-je, lov. tulajdonos. Igen könnyen két hosszal első, $\frac{1}{2}$ hosszal 3-ik. Indult még gróf Merveldt Miksa Didonja, lov. gróf Vay.

4. **Eladóverseny**. Díj 800 kor. Táv. 1300 m. 1. Gróf Vay Arthur **Grand Seigneur**-je, lov. tulajdonos. 2. Fejér J. **Igazság**-ja, lov. Czárán Z. Könnyen két hosszal első. Árverés 1000 korona kikiáltási árral megkíséreltetett, de ajánlat nem tétetett.

5. **Zárhandicap**. Díj 1200 korona. Táv. 1800 m. 1. Seprősi-ménés **Bagolá**-ja, lov. Czárán Z. 2. Kessler R. **Nadziejá**-ja, lov. Krause. 3. Rohonczy L. **Gitár**-ja, lov. báró Bánffy. Igen könnyen 3 hosszal nyerte 2 hosszal 3-ik. Indult még báró Neimans Igaz legyen és gróf Merveldt Dalila.

Közgazdaság. Állatdíjazás Szépligeten. (Saját tudósítónktól.)

Szépliget, augusztus 23.

A „Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete“ e hó 22-én Szépligeten vándorgyűléssel egybekötött állatdíjazást rendezett, amelynek lefolyásáról következőket adjuk.

Vendégeink reggel 9-kor érkeztek a vonattal s a menet zeneszó mellett a községbe indult, ahol $\frac{1}{2}$ 10-kor az ünnepélyes misét **Blaskovits** Ferenc apátkanonok fényes segédlettel celebrálta s derék templomi énekarunk agilis kántortanítónk, **König** György vezetése mellett szebbnél-szebb egyházi éneket adott elő. Mise után vendégeink a községbeli polgársággal a kiállítás színhelyén felállított tribünön és körülötte foglaltak helyet. A kiállítás megnyitása előtt **Becker** Veronika elemi iskolás kislány a „Szózat“-ot deklamálta s **Blaskovits** apátkanonoknak virágcsokrot nyújtott át, majd **Becker** Miklós, a fiókegylet elnöke lelkes szavakban az egylet vezetőfőfőit s az egybegyűlt vendégeket üdvözölte s kérte az elnököt a kiállítás megnyitására. A zene „Hymnus“-ra zendített rá, amelyet lelkes, hangos ének kísért.

Blaskovits Ferenc elnökhelyettes ismert ékesszólásával rámutatott a nap jelentőségére, amely a haladás, törekvés és céltudatos munka vizsganapja. Vállvetett munka, közös támogatás s egyetértéssel a mai kor által támasztott igényeknek, terheknek, a szorgalmas, törekvő kisgazda osztályunk csak akkor fog helyt állni, ha a nyugati államok példájára szervezkedve együttes, céltudatos munkát fejt ki s a mai kor követelményeinek megfelelően a belterjes gazdálkodás minden ágazatával a viszonyokhoz képest megismerkednek s azt a gazdaságban alkalmazzák.

A bíráló bizottság **Juhász** Vilmos csákovári m. kir. földm. iskolai igazgató elnökle, **Dold** István egy. titkár referense, **Trattner** János m. kir. és **Kiss** községi állatorvos s a

megválasztott bizottsági tagok részvétele mellett működését megkezdette.

A bíráló bizottság működése után **Juhász** földm. iskolai igazgató az okszerű állattenyésztésről előadást tartott, amelyben rámutat ama körülményre, hogy az állattenyésztés s a vele összefüggésben levő tejtermelés csak akkor fog községünkben virágozhatni, ha ezen mezőgazdasági ággal folytonosan foglalkozunk, vagyis, ha az állatok gondozását, takarmányozását nem az asszonyainkra — akik amugy is az apró háziállatokkal, sütés, főzés, kert- és házi teendőkkel tulterhelve vannak — bizzuk, hanem ha a férfiak nap-nap után állandóan foglalkoznak a szarvasmarha gondozás- s takarmányozásával. A szemtermeléssel egy gazdasági évben csak egynéhányszor, de akkor tulságos mértékben van dolgunk, míg a szarvasmarhatenyésztés kevés munkával jár, de azt minden áldott nap pontosan el kell végezni s fáradságunk jutalma biztosabbra vehető, mert annak, hogy esetleg egy elemi csapás, különféle rovarkárok reményeinket tönkre tegyék, kitéve nincsen. A szakszerű előadást a hallgatóság nagy éljenzéssel honorálta.

Délben 250 terítékű barkett volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el s csak későn került a sor az asztalbontásra. Jutalmaztattak:

Teheknéért: I. díj 40 kor.: Gauder Ádám Szépliget. II. díj 30 kor.: Aufricht Ádám Wekerlefalva, Engel Jakab Palánka. III. díj 20 kor.: Weisz Sebestyén Szépliget, Rehlinger Pál Szépliget. IV. díj 10 kor.: Drach Antal Szépliget, Koringer József Szépliget, Flock Ferenc Szépliget, Oszwald Mátyás Szépliget.

Bikakért: oklevél Kirsch Antal Palánka, Becker Mihály Szépliget.

Üszökért: I. díj 40 kor.: Brenner Fülöp Bácsóváros. II. díj 30 kor.: Stampfer József Boróc, Baljer Bálint Szépliget. III. díj 20 kor.: Tillinger Mihály Szépliget, idb. Busch Miklós Szépliget, Henzl Antal Bácsóváros. IV. díj 10 kor.: Krämer István Szépliget, Zindl Ferenc Szépliget, Strausz Antal Szépliget, Lunova Miklós Szépliget, Faber Mátyás Boróc, Schön József Palánka.

Az ünnepélyen résztvevőket sikerült nagyjából feljegyeznünk: **Blaskovits** Ferenc apátkanonok, elnökhelyettes, **Dold** István titkár, a központi vezetőség részéről Temesvárról, **Juhász** Vilmos földm. iskolai igazgató Csákovárról, **Striegl** F. József állami főgimnáziumi tanár Szegedről, dr. Mayer Nándor elnök, **Guth** Ottó titkár a kerületi vezetőség részéről, továbbá **Drach** Antal plébános, a községi előjáróság **Benyács** Simon s **Baljer** János bíró vezetése mellett, dr. **Rapp** András Apatinból, **Weinert** Péter plébános Wekerlefalváról, **Schröder** György esperes Palánkáról, **Trattner** Kálmán járási kir. állatorvos Palánkáról, **Kiss** Nándor községi állatorvos, **Égi** Lajos aljegyző, **König** György kántortanító, **Králl** Károly, **Léh** Ferenc, **Spitznagel** Márton, **Vass** Péter tanítók, **Mayer** László bácsóvárosi kántortanító, továbbá **Hódság**, **Dunabökény**, **Ujfuttak**, **Wekerlefalva**, **Bács**, **Bácsóváros**, **Bácsujlak**, **Palánka**, **Szentfűlöp**, **Szilbács**, **Kula** községekből számosan s helybeli polgártársaink teljes számban.

Kiállításra került összesen 137 drb legnagyobb részt pirostarka szarvasmarha.

HIRDETÉSEK.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezeténél **raktár szolgálai állás** folyó évi szeptember hó 15-én

megüresedik. Ezen állásra pályázhatnak oly feddhetlen előéletű józan egyének, kik e szakmában már járatosak és mint eladók is alkalmazhatók. Évi fizetés **600 korona** havi utólagos részletekben. Pályázóktól megkívántatik a magyar, német és szerb nyelv tökéletes tudása. Sajátkezűleg irt folyamodványok személyesen nyújtandók be a szövetkezet vezetőjénél.

210—1

Igazgatóság.

8760—8761/tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a militicsi takarékos és segélyszövetkezet cég végrehajtónak dr. **Birvolszky** György végrehajtást szenvedő elleni 6935 korona 93 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró-ság) területén lévő, Zombor szab. kir. város területén fekvő, a végrehajtást szenvedő tulajdonául bejegyzett:

1. a zombori 216. sz. betétben A. 9. sor, 21135. hr. sz. 3 hold 738 $\square$ öles jószágtestre 2197 kor.;

2. ugyanazon betétben A. X. 18. sor, 21676. hr. sz. 1475 $\square$ öles jószágtestre 386 korona kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte.

Az 1909. évi szeptember hó 24-én délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a zombori 216. sz. betétben A. 9. sorsz. a. jószágtest az utóajánlatot tevő által ígért 3300 koronán alul, a zombori 216. sz. betétben A. X. 18. sorsz. a. ingatlan pedig 1101 kor. 10 filléren alul el nem adhatók.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígért nem tétetett, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek jelentetik ki.

Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi % áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. e. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. e. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

Zombor, 1909. évi augusztus hó 8-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bíró.

209—1